

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA
BRAŞOV, Strada Lungă Nr. 5, —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru streinătate 500 Lei
Pentru autorităţi, instituii şi
întreprinderi 500 Lei
Anunţuri, reclame, după tarife

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIŢIU

Apare de trei ori pe săptămână

Românii din Rusia Subcarpatină cer să rămână în Cehoslovacia, sau să fie alipiţi la România.

Cererea e justă şi dreaptă. Dacă nu pot să rămână la Cehoslovacia unde i-au ataşat tratatele de pace din 1918, — ei vor să treacă în marea comunitate naţională a Statului Român, unde vor fi primiţi cu braţele deschise.

Serbarea comemorativă a foştilor voluntari Dezideratele Românilor din Rusia Subcarpatică

COMUNICAT

Bucureşti, 30 Oct. 1938.

Nu prea mulţi dintre foştii comandanţi şi ofiţeri voluntari ai Corpului al doilea de voluntari din Siberia s'au întrunit ieri în Capitala ţării, ziua în care, acum 20 ani, voluntarii români din oraşele Siberiene Celebinsk, Kurgan şi Petrovlosk au proclamat desfacerea pământurilor româneşti de către Austro-Ungaria şi alipirea lor pe veci la România liberă.

Unii nu mai sunt în viaţă, alţii bolnavi şi suferinzi, iar alţii, indeosebi cei dela graniţa de vest şi din Bucovina, impedează fiind de lipsa de mijloace materiale n-au avut putinţa să se deplaseze la Bucureşti, deşi, din scrisorile şi telegramele lor trimise şi cetite ieri seara, la masa camaraderescă, se desprindea regretul lor profund de-a nu putea lua parte la această comemorare atât de importantă în viaţa lor şi a poporului românesc în ceasuri de mari prefaceri istorice.

Cu toate aceste s'au prezentat vreo 40 foşti ofiţeri voluntari, fiind reprezentate toate ținuturile româneşti (Transilvania, Bănăţul, Maramureşul, Crişana, Sătmarul şi Bucovina) iar alţi vreo 30, impedează să vină, au tălmăcit în scrisorile şi telegramele trimise, celor intrunşi salutul lor frăţesc, iar preşedintele Corpului V. R. al 2-lea mulţumită şi recunoştinţa lor pentru tot ce făcut pentru ei şi pentru sfânta cauză românească în ceasuri de grea încercare. Au fost de faţă şi câţiva delegaţi ai primului Corp de voluntari din Kiev în frunte cu d-nii: Dr. Ştefan Meteş şi Nemoianu, delegatul Legiunei italiene Fodor, fostul luptător moldovean Isăceanu, f. luptător macedonean Misicu şi a mai ținut să fie de faţă şi d-l Rezident Regal Dr. Victor Cădere, însărcinat la timpul său cu mistuna de reimpatriere a foştilor voluntari, a cărui apariţie în mijlocul voluntarilor a produs o nespuse bucurie fiind primit cu ovaţiuni nesfârşite.

În atmosfera aceasta impresionantă până la lacrimi de duioşia şi bucuria revederii după 20 ani, s'a desfăşurat masa camaraderescă.

Pentru Suveranul Ţării.

Primul a luat cuvântul d-l Dr. V. Nişescu, care închinând în sănătatea Suveranului a rostit următoarele cuvinte:

Iubiţi prietini şi dragi camarazi,

Primul nostru gând după hotărârea de unire dată la 29 Oct. 1918 în Celiabinsk a mers spre Regele Ferdinand, gloriosul Făuritor al Unirii, căruia ne-am grăbit să-i facem cunoscută hotărârea noastră şi să-i arătăm că prin ea noi ne socoteam de atunci încolo supuşii săi credincioşi şi ostaşii gata de toate jertfele şi răvnitori de a-l ve-

dea cât mai degrabă încoronându-se în cetatea dela Alba-Iulia ca rege al tuturor Românilor.

La fel ca atunci aşa şi la sfânta aniversare de astăzi, gândul nostru se îndreaptă încrezător şi plin de nădejdi spre Măria Sa Regele Carol al II-lea, Fiul marelui făuritor al Unirii şi Preşedinte de onoare al Uniunii foştilor voluntari şi-l urmărim sănătate şi îndelungă domnie ca să poată păstra întreagă şi neatinsă sfânta moştenire primită, ţara scumpă cu hotarele ei, aşa cum au fost fixate cu cu truda, cu jertfa, cu sângele şi cu voinţa unanimă a tuturor celor născuţi şi crescuţi pe pământul ei.

Să închinăm paharul nostru pentru sănătatea Majestăţii Sale Regele Carol al II-lea şi să spunem din toată inima:

Trăiască Regele!

După puternice urale la adresa Maj. Saie se da cetire următoarei telegramme trimisă Suveranului şi primită cu vii aplauze:

M. S. Regelui Carol al II-lea
Bucureşti.

Foştii voluntari ardeleni, bănăţeni şi bucovineni, aparţinând odinioară Corpului al 2-lea din Siberia, sărbătorind astăzi hotărârea lor dela 29 Octomvrie 1918, prin care deveneau supuşii ai Tronului şi cetăţeni ai Ţării Româneşti unite, Vă roagă respectuos să primiţi din acest privilegiu expresiunea neclintitului lor devotament şi asigurarea că ei păstrează în sufletul lor aceiaşi neînfrântă hotărâre de luptă şi de jertfă pentru mărirea Tronului şi pentru Ţara întregită.

Voicu Nişescu,
fost preşed. al Voluntarilor din Siberia.

Cuvântarea d-lui dr. Voicu Nişescu

Tuturor celor ce au luat cuvântul le-a răspuns de încheiere d-l dr. Voicu Nişescu printr-o mişcătoare cuvântare întreruptă de vii aplauze pe care o dăm în rezumat:

Iubiţi prietini şi dragi camarazi,

Înainte de orice cuvânt am sentimentul că se cuvine să ne gândim la aceia, cari nu au avut norocul să se întoarcă în ţara, pentru care au luptat şi cari nu pot fi între noi pentru că oasele lor au rămas în stepele Rusiei şi în gheţurile Siberiei.

Pentru pomenirea acestor mucenici ai neamului, pentru slăvirea acestor cruciaţi plecaţi din liniştea unei vieţi gospodăreşti multumitoare, ca să ia în piept vitregia unei naturi năpraznice şi să se pună în calea unor porniri de ne mai pomenită vrăşmăşie faţă de tot ce însemna rânduială şi bună înţelegere, pentru aceşti soli stingheri căzuţi în slujba unei mari credinţe pe meleaguri atât de depărtate, vă rog să vă ridicăţi şi să păstraţi împreună

Scrisori şi cuvântări.

Au urmat apoi cetirea scrisorilor şi telegramelor sosite de inimosul fost voluntar d-l avocat Elie Bufnea, care a organizat această masă camaraderescă, mai multe cuvântări presărate cu interesante amintiri din pribegia neamului pe meleagurile Siberiei, cari s'au încheiat toate cu elogiile la adresa preşedintelui de-acum 20 ani, care prin energia, priceperea şi spiritul său de prevedere a ştiut să dea Corpului al 2-lea de voluntari puterea şi prestigiul necesar pentru a putea reprezenta cu demnitate neamul românesc în acele zile de mari prefaceri istorice.

La cererea generală a vorbit şi d-l Dr. Victor Cădere, proclamat de asistenţa voluntar onorar al Ardealului şi Bucovinei, care şi a exprimat nespuse bucurie şi satisfacţie de-a fi putut colabora la reimpatrierea voluntarilor, prin care s'a legat cu tot sufletul de viaţa voluntarilor, citând şi comentând cuvintele din articolul d-lui dr. V. Nişescu scris în „Gaz. Tr.” în preajma întrunirii camaraderesci, în care spune, cu drept cuvânt că „legământul din Siberia al voluntarilor Ardealului ca şi marea hotărâre a neamului la Alba-Iulia. e pentru totdeauna. Această hotărâre nu leagă numai pe cei ce l-au făcut ci şi pe toţi urmaşii lor. Neam de neam voluntăresc vor păstra sub candelă de icoană acest legământ şi nici odată nu vor sta campună asupra hotărârei lor, precum n-au stat nici mucenicii înveciniciţi în cartea neamului.”

cu mine un minut de reculegere, închinându-vă umbrelor şi slăvind sufletele, cari sunt şi ele aci de faţă.

În pământ străin, sub gheaţa îngheţată a Siberiei trupurile lor au rămas chezaşie a neostenitei trude româneşti, care s'a văzut pretutindeni şi care s'a ridicat şi în cele mai ferite şi nepătrunse colţuri de lume printr-o face să biruie marea vrere românească; Idealul naţional român, Unirea românească.

29 Octomvrie 1918.

Sunt astăzi, în această zi de 29 Oct. douăzeci de ani încheiaţi, de când voluntarii Ardealului, ai Bănăţului, Crişanei, Maramureşului şi ai Bucovinei, adunaţi în cetatea Celebinskului, au prins în tipar ca într'un testament de supremă şi încordată voinţă această neclintită hotărâre: Desfacerea Ardealului şi a celorlalte ținuturi româneşti din obeziile stăpânirii austro-ungare şi unirea lor cu Ţara veche românească.

Retrăesc în toată splendoarea

Dezideratele Românilor din Rusia Subcarpatică

Un grup de preoţi, notari, avocaţi şi ţărani români din Rusia Subcarpatică s'au prezentat azi la Bucureşti d-lui Comnen, Ministrul Afacerilor Străine. Ei au fost întruşi de către Exzellenţa Sa Wewerka, Ministrul Cehoslovaciei, în prezenţa căruia au exprimat sentimentul de graţitudine al populaţiei române din Rusia Subcarpatică pentru sprijinul pe care ea l'a găsit la Guvernul Român în timpul crizei Cehoslovace.

Ei au rugat apoi Guvernul Român, să-şi exercite toată autoritatea pentru a împiedeca ca această regiune să fie atribuită vreunei alte ţări străine, populaţia Rusiei Subcarpatice dorind să rămână în frontierele Republicii Cehoslovace, unde a găsit cel mai bun tratament.

Ei au cerut însăfârşit cu toată căldura Guvernului Român ca în ipoteza atribuirii acestei regiuni unei terţe puteri, să facă tot ce este necesar de a se îndeplini dezideratul populaţiei române, care în această ipoteză este unanimă în a cere SA FIE UNITA CU FRĂŢII LOR DIN REGATUL ROMANESC.

Bucureşti, la 1 Noemvrie 1938.

lui tabloul de acum douăzeci de ani. Peste cinci mii de voluntari Ardeleni, Bănăţeni şi Bucovineni, voinici, îmbrăcaţi în uniformă de ostaşi români, stând drepti ca brazii şi purtând tricolorul naţional la chipiu şi armele la umăr, aprobă în după amiază zilei de 29 Oct. 1918 cu frenezie hotărârea de mai sus, redactată de conducerea lor supremă şi care suna acolo în reflexul luminii polare ca cea mai curată şi cea mai înaltă afirmare a conştiinţei noastre naţionale.

Un impunător număr de bravi fii ai Ardealului dădeau prin această hotărâre a lor cuvenitul răspuns la Manifestul împăratului Carol, făcând astfel dovada că ei au fost în toată fiinţa lor pătrunşi de spiritul şi chemarea vremii înţelegând să rezolve problema naţională românească, aşa cum le-o cerea solia din St. Unite; În temeiul principiului de Autodeterminare, rezultat din războiul şi revoluţiei.

29 Octomvrie 1938.

În ziua acestei sfinte aniversări, când prin hotărârea noastră aţi devenit cetăţeni României Mari, mă simt dator, iubiţi prieteni şi dragi camarazi, să vă mulţumesc vouă, cari sunteţi aci, că trecând peste toate greutăţile materiale şi înfruntând distanţele, v'aţi grăbit să răspundeţi la chemarea noastră şi să veniţi aci la Bucureşti ca să sărbătorim în Capitala României întregite, pentru care aţi luptat, un act, a cărui măreţie nu poate fi nesocotită de nimeni şi care stă dovadă pentru toată lumea şi pentru toate vremurile de felul cum Ardelenii, Bănăţenii şi Bucovinenii au ştiut să-şi facă datoria în marea ceas hotărâtor şi la cea mai de seamă cotitură a istoriei şi a destinului neamului nostru.

Iar cei cari suntem aci să mulţumim tuturor acelor cărturari, plugari şi muncitori care acolo în Rusia frământată de anarhie şi clocotind de vrăşmăşia dintre oameni, după ce au luat act de apelul nostru şi au părăsit locurile de tihnă, în

care se găseau şi străbătând drumuri nesfârşit de lungi, codrii fără capăt, mergând pe sub arşiţa înăbuşitoare de soare, înnotând prin ape şi noroaie, trecând peste troieni şi gheţuri vecinice, au venit să încheiem acolo pe meleagurile siberiene acolo al doilea Corp de voluntari, care prin jurământ s'a legat să continue lupta pentru înfăptuirea Idealului naţional şi care s'a luptat acolo pentru potolirea vrăşmăşii dintre oameni, pentru restabilirea şi păstrarea bunei rândueli şi a ordinii sociale şi pentru libertatea în ordine şi legalitate ca şi pentru dreptatea tuturor.

O lacrimă caldă şi sinceră să lăsam să picure întru pomenirea celor căzuţi în lupta pentru aceste sfinte credinţe şi nepreţuite comori omeneşti.

Suntem relativ puţini adunaţi aci astă seară. Dar cine ar putea spune că nu sunt prezenţi cu sufletul lor toţi cei şase mii de foşti voluntari ai Siberiei? Camaradul Bufnea a cetit o seamă din răspunsurile date de cei invitaţi. Aţi văzut din ele vibrând toată dorinţa camarazilor noştri de a fi cu toţi aci şi cum ei împărtăşesc împreună cu noi frumuseţea şi înălţimea simbolică a sărbătorii de astăzi. Ceea-ce însă este cumplit de dureros pentru noi pentru toţi e acea sărăcie, lipsă de mijloace materiale, pe care o invoacă mai toţi ca scuză pentru neputinţa de a fi între noi.

Voluntarul este unul şi acelaşi.

Nu mai puţin vă mulţumesc şi vouă, dragi camarazi din Corpul prim de voluntari, cari în războiul mondial aţi afirmat atât de bărbăteşte în frumosul vostru Manifest dela Darniţa crezul nostru al tuturor şi cari astăzi venind aci la aniversarea noastră țineti să mărturisiţi alături de noi, prin glasul prietenilor Ştefan Meteş şi Nemoianu, dragostea ce ne-o purtăm reciproc şi hotărârea de a păstra cu puteri unite comorile dobândite cu atâta trudă şi jertfă. Din munca şi sfortările voastre şi ale noastre am constatat şi ne-am convins de un lucru: că

voluntarul este unul și același, fie că a aparținut Corpului I-ii sau al II-lea sau altor organizații voluntare din alte țări. El a fost pătruns deopotrivă de aceleași gânduri, aceleași credințe și aceleași idealuri, așa cum constată și camaradul nostru Bucovineanul Axani dela Cernăuți.

În sufletul acestui voluntar s'au întâlnit și s'au manifestat armonic și viu ansamblul de aspirațiuni, al Areealului, Bănățului și Bucovinei, hotărârea de a le realiza și a le păstra cu orice preț. Să facem să trăiască cât mai viu acest spirit, acest suflet voluntăresc.

Mulțumirea noastră se îndreaptă deasemenea și către toți foștii voluntari Ardeneni, Bănățeni și Bucovineni din vechiul regat, reprezentanți aici între alții și prin prietenul nostru Mihai Șerban, rectorul academiei de agricultură din Cluj și fost subsecretar de stat. Să nu se uite, noi nu o vom uita, contribuția mare dată de acești voluntari aături de ostașii țării vechi pentru împlinirea idealului național.

Ii mulțumim de asemenea în mod călduros d-lui Fodor pentru cuvintele de dragoste împărtășite în numele scumpulor camarazi din legiunea italiană, care ne a încurajat atât de mult în cimentarea corpului nostru din Siberia și în hotărârea dela 29 Oct. 1918. Tot cuvântul meu de grațitudine îl are mereu tănărul și mereu entuziastul voluntar I. Dăghici, camaradul nostru iubit, care în înaripata sa cuvântare a ținut să precizeze și să pună la punct ca martor ocular unele fapte ce au stat la baza întemeierii corpului din Siberia.

O strângere de mână îl rugăm să primească pentru bunele sale cuvinte și aprecieri și camaradul nostru moldoveanul Isăceanu. Totdeauna noi ne am înțeles deattfel foarte bine cu Moldovenii, ca și părinții și moșii noștri. Această înțelegere nu ne îndoiim va dăinui mereu.

Am ascultat deasemenea cu multă plăcere amintirile prietenului nostru Victor Branicea, din care cu experiența sa îndelungată trage concluzii și da sfaturi atât de prețioase, pentru care îi suntem deosebit de recunoscători. Am rămas impresionați și de salutul d-lui Misicu, care ne aduce cu atâta însuflețire și dragoste salutul bunilor camarazi voluntari macedoneni, cărora le întoarcem cu aceeași dragoste salutul nostru.

Reimpatrierea

Suntem în fine nespuse de bucurosi că putem să avem între noi în această zi mare și pe prietenul nostru al tuturor, pe camaradul ministru și rezent regat Victor Cădere. E loc să reamintim grija ce am avut întotdeauna de a ne servi în toate împrejurările interesele, credințele și idealurile noastre. Următorii acestei griji am rugat pe prietenul Victor Cădere să primească sarcina de a face repatrierea voluntarilor noștri din Siberia, după ce făcuserm din însărcinarea lor demersurile necesare pe lângă guvernul țării și pe lângă aliați la Paris și Londra, susținut cu toată lealitatea de către delegatul țării la conferința de pace Dr. Alexandru Vaida Voevod. Victor Cădere s'a achitat prompt de sarcina luată în spiritul grijii noastre. Pentru ceace țin să-i arăt și de astădată mulțumirile mele. Săjba pe care a făcut-o în interesul corpului de voluntari din Siberia l-a apropiat atât de mult de noi, încât voluntarii îl socotesc ca pe unul de alior și însăși opinia publică îl consideră pentru această pe fratele nostru moldovean ca fiind un ardelean. L-ați au-

zit cum a vorbit. Cald, din inimă, sincer și hotărât ca noi Ardeneni. Fie ca totdeauna să ne înțelegem și să ne sprîjinim așa cum am făcut-o până acuma.

Iubiți camarazi!

Sărbătoarea noastră de azi cade într-o vreme când undeva peste hotare se aude din nou zăngănit de săbii și din umbră se întind mîni lungi lăcome spre trupul țării noastre.

Exemplul de înaltă virtute al voluntarilor n'a fost afirmat și propovădit așa cum ar fi trebuit. El a fost ținut par' că cu voința subț obroc. Nici dascălii, nici alții nu au făcut nici o sfortare pentru a-l trece în sufletul urmașilor, al generațiilor tinere ca o sămânță bună ce trebuia să dea rod îmbelșugat.

Dar dacă alții nu au făcut-o, sunt dator să o facă voluntarii inșiși. Sărbătoarea de azi e actul prin care vrem să păstrăm mereu vie o pildă care înseamnă pentru orice nație un capital oricui.

Pilda voluntarilor

S'a spus, am spus-o și noi și a dovedit-o orice războiu, că elementul suflet atărnă cel puțin tot atât de mult în cumpăna unei biruinți ca și armele de orice fel. Pilda de altă dată a voluntarilor Ardeneni, Bănățeni și Bucovineni înseamnă pentru oricine o puternică contribuție la crearea și încheierea elementului suflet pentru orice războiu.

Voluntarii sunt prea conștienți de fapta lor, decât să stea să se plângă pentru ceace s'ar fi căzut sa se facă ca să se înrădăcineze și să-și dea rezultatele binefăcătoare o mare pildă. Faptele lor depășesc orice mizerii vremelnice, ele nu pot fi întinate cu critici fără rost. Ceace au făcut voluntarii în războiul unirii sunt mari acțiuni naționale, sunt împliniri ce poartă pecetea actelor de stat și ei țin să le lase curate, așa cum le-au cuprins cu întreagă cură-

teniea sufletului lor în marele ceas de izbândă și al visului românesc, urmașilor, copiilor, nepoților și strănepoților lor.

Voluntarii spun și azi celor ce vor să desfășoare lucruri făcute de ei și de unanimitatea neamului, de jertfele fără număr ale fraților din țara veche ca și de pătmirile și jertfele Ardenenilor, Bănățenilor, Bucovinenilor și Basarabenilor să nu se atingă de trupul țării și să nu viseze la o înfrinare a acestuia. Ei ca toți fiii neamului sunt și azi cum vor fi și urmașii lor la datorie, gata în orice clipă să-și aperse cu sacrificiul suprem opera sfântă împlinită acum douăzeci de ani cu hotărârea de a rămânea așa cum e, pe vecii vecilor.

Încheind acest cuvânt dați-mi voie, dragi camarazi, ca plini de mândrie pentru actul săvârșit de noi țchi acum douăzeci de ani pe meleagurile Sikeriei, să închin acest pahar pentru voi și să strig din tot sufletul:

Tăriașcă voluntarii neamului. Făstrez-se vecinic și da lor în sufletul generațiilor ce vor veni după ei.

A urmat apoi partea neoficială a mesei camaradărești cu amintiri presărate de tachinări reciproce, cântece din Rusia, cu discuții în jurul ameliorării sortii foștilor voluntari și alte evocări din cele trecute vremi. A fost o seară neuitată, hotărându-se ca la împlinirea unui sieri de veac de comemorare să se organizeze o nouă întrunire a foștilor voluntari.

În dimineața zilei de 29 Oct. a. c. s'a oficiat în Biserica Radu Vodă din București de către simpaticul preot Ir. Felea un parastas pentru odihna de veci a foștilor voluntari defuncți. Cu acest prilej părintele Felea a rostit un mișcător discurs comemorativ.

Numărul „Gazetei Transilvaniei” închinat voluntarilor și distribuit la masa camaradărească, a fost primit și citit cu mare bucurie.

vb.

HORIA E. FRUNZA: Solitar. Poezii.

Mărturisim dela început că nu am cunoscut până acum filiația lirică a talentului d-lui Horia Frunza. Și s'ar putea spune oarecum că am regretat că nu am putut citi — așa pe îndelete — câte-o bucată de asemenea gen de producție pentru a ne putea dumiri cu încetul și eventual a detecta posibilitățile d-sale de creație. Așa încât va li destul de greu, pentru noi, să spunem câteva cuvinte despre acest volum de poezii și despre factura poeziei sale în general, întrucât nouă personal ne lipsește introducerea.

Vom spune însă ceva, care — pentru iubitorul de poezie — dacă mai există astăzi asemenea vitate, contează ca un lucru primordial. Lectura volumului se face plăcut și lucrul acesta, în primul rând interesează. În definitiv, cititorul nu caută fiioanele inspirației, nu confruntă motivele sau temele creației poetice. Acestea sunt lucruri cari interesează pe cercetătorul literar. El se mulțumește să găsească frumusețea imaginii, să asculte armonia ritmului și a rimel.

Și tocmai acestea, cititorul modest le-a găsit cu prisosință.

Despre volumul acesta de poezii, tipărit în condiții de tehnică minunată trebuie să mai spunem câteva lucruri. Și mai ales trebuie subliniată nota dominantă care se desprinde din lectura acestor versuri și anume acel pesimism potolit, acea retranșare stăpănită care corespunde unui perfect echilibru sufletesc. Nu izbucnirea unei aspre răsvăritiri, nici plânsul unui destin la marginea desperării, ci

stăpănită evocare, ponderată trisfețe a unei sensibilități hrănită — ca toate cele lirice — cu iluzii și frumos.

... În noaptea asta înstelată
Cu necuprinsu'n licărire
Gonesc în calea mea brăzdată
Șireag de vise de-astădată
Cu mistica lor ispitire.

sau (Singur în noapte).

Prin lume trec pribeag fără de rost
Mănat de chin de aspra mea durere
În necuprinsul fără adăpost.

Poate blestemul fu: să n'am noroc,
Purtat orbis de raza din chimere
Noroiul să-l frământ din loc în loc.

(Resemnare)

Merită apoi să fie subliniată poezia, „Părăiaș șerpuitoare”, care într-o formă populară ar putea adeveri și mai mult nota de melancolie și remanare a acestui poet de autentică sensibilitate.

Sfârșitul volumului îl formează o serie de traduceri din lirica maghiară. Aici trebuie relevată bucată din Farcadi Alex. „Cain revoltat” căruia traducătorul a fost în măsură să-i redea toată caracteristica acelei revolte și nestăpănitri care a făcut din Cain un personaj biblic.

Toate simptomele indispoziției mele: ca dureri de cap, membrele îngreunate, temperatură etc., mi-au dat să înțeleg că este vorba de o gripă. Am luat imediat tablete Toğal. Am avut un efect minunat. În câteva ore am scăpat de toate!

Nu cetești gazete vrăjmașe intereselor neamului.

Să se știe și la noi

În Franța, în sânul actualului guvern Daladier, au fost partizani păcii în ultima criză internațională d-nii: Eduard Daladier, președinte de Consiliu și ministrul de războiu; Georges Bonnet, ministrul afacerilor străine; A. de Monzie, ministrul lucrărilor publice; Gug Lachambre, ministrul aviației; Qeuille, ministrul agriculturii; Au fost pentru războiu d-nii niștri: Jean Z-y ministrul educației naționale (evreu); Chautemps; Georges Mandel (evreu) ministrul coloniilor; Cesare Campinchi (e reu din Corsica) ministrul marinei de războiu; Gentin, ministrul comerțului; Alexis Leger, secretar general al ministerului de externe; ministrul Paul Reynaud, vice-președinte al partidului d-lui Pierre-Etienne Flandin, „l'Alliance démocratique”, demisionat în urma apropierii șifului de exa Berlin-Roma.

Dintre conducătorii grupărilor importante parlamentare d-nii: Leon Blum (evreu); Joseph Paul Boncur; Pierre Cot (evreu); Albert Sarraut, Schnameck (evreu); Edouard Herriot, președintele Camerei franceze și alții ee mai mică însemnătate politică.

În timpul crizei internaționale, când freacăntul războiului bătea cu furie, marele francez și îaimosul prieten al Românilor d. Louis Marin, — care ne vizitase țara acum un an, — s'a dus la Președintele Republicii franceze

intervenind pe lângă ministrul suprem al Franței să pună capăt difuzării știrilor alarmiste și mincinoase, ca e erau debitate în mod sistematic de dușmanii interni și internaționali ai țării sale.

D. Albert Lebrun, cu capul între mâini, cugetă câteva clipe, apoi spuse:

— Da, evident, D-voastră aveți dreptate, dar de ce Franței în loc să se ocupe de aceste știri, nu se duc liniștiți la munca câmpului, în magazinele lor sau în atelierle?

Aminim că aceste se petrecea în frumoasa zi de Mercuri 28 Septembrie, la ora 11 a. m., atunci când mobilizarea generală părea de ne înlăturat pentru după amiază.

În liniștea desăvârșită, un deputat, însoțind pe ilustrul luptător și patriot francez, apropiindu-se de Președintele Republicei îi zise:

— Domnule Președinte, Domnia-Voastră nu aveți aeral de a Vă gândi că de aceste știri, pe cari le așteaptă din oră în oră, atâna pentru Franței viața lor, aceea a copiilor lor și aceea a nepoților lor.

A nepoților, Domnule Președinte, Domnia-Voastră știți căci îi aveți și de care Domnia-Voastră sunteți pe bună dreptate așa de mândru.

D. Albert Lebrun lasă să-i cure d'acret o lacrimă.

Ion V. C. Stănescu

Din alte țări

Nu se poate duce război fără trupe coloniale

Paris. Fără sprijinul trupelor noastre coloniale, îpărarea hotarelor țării ar pune statul nostru maior în fața unor probleme foarte grele, dacă nu chiar cu neputință de deslețat, — scrie „L'Illustration”. Chiar și viața națiunii ar fi mult primejduită într'un război, dacă nu am putea aduce întăriri din colonii. Așezarea Franței în lume, puterea ei militară și deci influența diplomatică atărnă în mare măsură de legăturile sigure cu imperiul său colonial. Ce fel de ajutor în oameni și material ne poate aduce acest imperiu, dacă mâine izbucnește un război? Fără a cita date precise — ele sunt secrete și numai în posesiunea marelui stat major — se poate evalua fără un fals optimism că numai Africa de Nord (inclusiv Maroc) poate scoate peste 1 milion de oameni. Celelalte posesiuni transmarine ar putea să trimită 2 milioane de soldați: 1¹/₂ milioane din Africa franceză de Vest, 130.000 din Madagascar, 100.000 din Africa franceză de Est ș. a. m. d. Ajutorul colonial e în stare să ni-l dea în timp de război, e studiat și pregătit minuțios de către autoritățile competente. Numai coloniile propriu zise (fără Africa de Nord), cari în timpul celor patru ani al războiului mondial au trimis în Franța în total 2 milioane tone de mărfuri, ar putea astăzi, după evaluările făcute, să livreze 2 mil. 210.000 tone materii prime pentru industria noastră (textile, minereuri, cărbuni etc.) și 3 mil. 650.000 tone alimente.

Fortificațiile germane din Vest

Presa germană publică pentru prima oară fotografiile de pe noile lucrări de fortificații dela frontiera de Vest. Prin aceste fotografii populația urmează a fi pusă în cunoștință de proporțiile lucrărilor efectuate până acum, întărindu-i-se simțământul

pentru siguranța militară a țării. În comentariile presei se arată că sunt cele mai gigantice lucrări de fortificație pe cari le-a ridicat vreodată o țară contra posibilităților de atacuri vrăjmașe. Din fotografiile se vede într'adevăr că, la construirea acestei linii de întărituri în regiunile vestice, s'a ținut seama de cele mai moderne metode și sisteme. Corespondenții ziarelor germane dau amănunte asupra acestor forturi subliniind că s'a dat o deosebită grije măsurilor de adăpostire contra atacurilor cu tancuri. În numeroasele fotografii din presă se poate vedea lămurit noule obstacole pentru tancuri. Pe cât se vede, aceste întărituri militare ale Germaniei, la frontiera sa vestică, reprezintă de fapt ceva nemaî pomenit. Din fotografiile publicate și detaliile lor ai impresia că Germania, într'un timp relativ scurt, și-a fortificat hotarul de Vest în așa chip că prin aceasta par garantate nu numai siguranța țării, ci nu mai puțin și pacea însăși.

Controlul Cartelurilor

Prinim spre publicare dela șeful Regiunii X Industriale Brașov următorul comunicat:

Minist. rul Economiei Naționale invită pe această cale întreprinderile economice legate prin convențiuni scrise sau verbale, de natură a influența condițiunile de procurare a materiilor lor prime, producția cât și desfacerea produselor și cari nu e fost încă comunicate Ministerului, să se conformeze Decretului pentru controlul Cartelurilor din 10 Mai 1937, înaintându-i de urgență, aceste convențiuni.

Existența și funcționarea oricărui cartel clandestin sau deghizat, alrăge, pe lângă nulitatea de drept a convențiilor închiate și sancționarea severă a contravențiilor, pasibili de însemnate amenzi.

Incorporarea tinerilor cu termen redus. La unitățile militare din întreaga țară au început operațiile de incorporare a tinerilor cu termen redus. Ele se vor efectua până'n ziua de 10 Noemvrie.

Prestigiul extern al României

Sau petrecut câteva fapte, cari sunt de natură să desvelească în chip sigur autoritatea deosebită de care se bucură statul român peste frontiere.

Cel mai de seamă indicu este desigur mănunchiul important de ecouri pe cari le spicim în presa engleză în legătură cu apropiata vizită a Soveranului nostru la Londra. Zărele londoneze folosesc prilejul acesta pentru a se ocupa pe larg despre progresele remarcabile ale României și despre îndrumarea fermă a activităților publice în direcția cea mai sănătoasă, sub auspiciile și directă incurajare și supraveghere a înțeleptului Rege Carol II. Vizita regală în capitala britanică va spori în mod considerabil aureola țării noastre.

A doua împrejurare, care a pus în evidență greutatea pe care o are România în balanța valorilor internaționale, este cererea formulată de Cehoslovacia, ca România să facă parte din comisiunea de arbitraj, chemată să se pronunțe în chestiunea Rusiei subcarpatice. Ba ce e mai mult, Cehoslovacia a adresat cuvinte călduroase de mulțumiri și elogi pentru atașarea credincioasă a Regatului român la alianțele sale în clipă atât de hotărâtoare. Atitudinea României a impresionat toate

cercurile diplomatice. Atitudinile noastre nu variază deloc de la alta, ci se disting printr-o stabilitate, prudență și fidelitate demne de atențiunea și respectul tuturor.

Nu e astfel de mirare, că în zilele furtunoase, cari au zdruncinat recent fizionomia Europei Centrale, România a fost apreciată fără rezerve de toată lumea. Însăși Germania a observat o ținută plină de condescendență menajând eventualele noastre susceptibilități.

România ar dori o atmosferă cât se poate de favorabilă în afară, fapt care-i permite să se consacre cu toată energia consolidării sale launtrice. Bine înțeles, România păstrează vigilența cuvenită, pentruca în orice clipă să fie capabilă de maximul de efort și de cea mai mare promptitudine în eventualele sale mișcări privind evoluția împrejurărilor externe.

Atențiunile și menajamentele acordate României se explică prin pozițiunea fermă geografică și politică în momentele de față. Posibilitățile noastre de dezvoltare, bogățiile imense economice, șantierile industriale, avântul în toate direcțiunile și calitățile poporului român au izbutit să impună respectul meritat.

Sperăm că și stagiunea aceasta va aduce teatrului german din Sibiu același succes ca și în anul trecut și-l va întări în credința, că publicul Brașovului este iubitor și înțelegător de cultură.

V. B.

Expoziția de mânzi

Sindicatul român pentru creșterea cailor ușori de origine Trakehen organizează în ziua de 6 Noembrie 1938, sub patronajul d-lui ministru al Agriculturii, începând dela ora 11, a treia expoziție și distribuire de premii pentru mânzi proveniți de armăsari originali Trakehen.

Expoziția va avea loc în Brașov, pe terenul Clubului Călareților din Brașov, str. Iuliu Römer Nr. 1 (lângă Bartolomeu). Premiarea mănzilor se face pe an de naștere. Cu această ocazie vor fi expuși armăsari originali Trakehen de reproducție de herghelia d-lui Emil Schmutzler din Olteni, jud. Trei-Scaune, cari vor fi puși la dispoziția crescătorilor pentru sezonul viitor de montă.

Comunele, cari doresc asemenea armăsari de montă sunt invitate a trimite pe reprezentanții lor pentru alegerea unui armăsar potrivit.

Armăsarii aleși pot fi adăpostiți în timpul de montă în comunele respective, în caz când numărul dorit de iepe este asigurat. Armăsarii sus numiți pot fi și cumpărați de către comunele interesate. Având în vedere, că Sindicatul posedă deja un număr de 208 iepe, fiecare crescător și țaran va fi interesat să urmărească din an în an, creșterea unei rase noi de cai în România. Se atrage atențiunea țaranilor din toate comunele României asupra acestei expoziții, invitându-i a o vizita.

Specialiștii cât și conducătorii creșterii cailor din România vor fi prezenți, așa că se vor putea discuta eventualele dorințe ale comunelor. O reducere de 50 la sută pe C. F. R. este în vigoare.

CINEMA „ASTRA”

Dela 3 Noemvrie

Mai tare decât „TRUXA”

TOBIS Filmul senzațiilor tari TOBIS

Cu: Annelise Uhlig, Albert Matterstock, Attila Hörbiger în

Cel mai senzațional film de circ

MANEJ

Scene originale ale Circului din München: Automobilul morții. Sburătorii la trapez. Dresorii de tigrii. Regia: Carmine Gallone. Complectare: Imagini din Austria.

NU FIȚI DUȘMANUL BANILOR D-VSI

Inainte de a cumpăra haine gata sau stofe, vizitați marele magazin de confecțiuni

„RECORD”

BRAȘOV, STR. REGELE CAROL Nr. 1

Telefon 1172

unde găsiți tot felul de îmbrăcăminte și stofe cele mai durabile pentru Domni, Dame și copii cu prețurile cele mai ieftine.

Vizitați magazinul nostru fără obligații de cumpărare. 541 1—8

BULETINUL POLIȚIEI

In cercare de sinucidere. In seara zilei de 29 Oct a. c. a încercat să se sinucidă bând o cantitate mică de sodă caustică, tânăra Egri Magdalena de 16 ani din str. Traian Nr. 57. A fost transportată la spitalul G. Mărzescu, unde i s'a dat primele îngrijiri fiind afară de orice pericol.

Loviți de mașină. In ziua de 1 Noemvrie 1938, orele 16 a fost lovit de mașina Nr. 707 Bv. condusă de șoferul Teuranu Ioan din str. I. G. Duca, biciclistul Olah Ioan de 18 ani și fata Csiki Irina ambii încălcați pe bicicletă. A fost rănit grav la cap tânărul Olah Ioan a fost transportat la spitalul Gh. Mărzescu, iar fata fiind ușor rănită a fost îndrumată la domiciliu. Se fac cercetări de Biroul Judiciar pentru a se stabili vinovații.

Atăcat și bătut. Grama Ioan din str. I. C. Brătianu Nr. 35 a reclamat Chesturei că eri noapte la orele 0,15, a fost atacat sub poarta locuinței și bătut grav de către individul Berheimi Wilhelm și alții doi cari au dispărut. Se fac cercetări de Biroul Judiciar.

Au fost înaintați Chesturii indivizii Szocs Ștefan din comuna Dănești, Ciuc, și Dumbi Francisc din str. Mihail Weiss Nr. 31 cari în seara zilei de 29 Oct. au atacat pe stradă cu cuțite și amenințat cu moartea pe locuitorul Bailat Francisc din str. Avram Iancu Nr. 34. S'a făcut cercetări de Comisarul de serviciu.

Furturi. Toma Nicolae din Ioan Huniadi Nr. 16 a reclamat pe individul Bărbulescu Filofteia pentru furt de haine și alte lucruri în valoare de lei 15.000.

Henric Constantin șofer din Giurgiu a reclamat Chesturii că autor necunoscut în seara zilei de 29. X. a. c. orele 20-30 i-a furat un pat în valoare de lei 1500 pe când staționa în mașina în fața pensiunii Modern din str. Regina Maria.

Istok Andrei din str. Ma- tad Basarab Nr. 17 reclamă că autor necunoscut i-au furat

paionul din garderoba barului Palermo în seara zilei de 39.X. 1930.

Bisericești

In ziua Sfântului Dumitru, par. Dr. P. Debu, confesorul Penitenciarului și spitalului Mărzescu-Brașov, asistat de par. profesor V. Coman și de Soc. religioasă „Oastea Domnului” din Brașovul vechiu și alți mulți credincioși, au cercetat pe bolnavii din numitul spital.

După sf. slujbă a Maslului și vorbirea par. Debu, toți bolnavii au primit ungera cu untul de lemn sfințit, precum și numeroase daruri aduse de credincioși.

Deschiderea noului an premilitar

Duminecă în 6 Noemvrie 1938, ora 9, va avea loc pe Stadionul municipal „Regele Carol II”, solemnitatea deschiderii noului an premilitar cu următorul program:

Ora 9 a. m. Slujbă religioasă. Ora 9.30 Cuvântările și citirea ordinelor de zi. Ora 10 defilarea.

La această serbare sunt obligați a lua parte toți premilitarii (școlari, municipali și industriali) inclusiv cei născuți în anul 1920.

Teatrul german la Brașov

Teatrul german, care în anii trecuți ne-a dăruit atâtea ore plăcute, și-a deschis acum câteva zile stagiunea în orașul nostru.

Ca întotdeauna repertoriul este variat, compunându-se atât din opere, cât și din piese de teatru moderne sau clasice.

Dintre numeroșii actori atât de simpatizați de public în anii trecuți, am avut plăcerea să vedem pe d-ra Grete Gregor, care a interpretat rolul Zorichel din opereta „lubre de țigan” din Lehar, cu foarte mult succes. Deasemenea d-l Strasser și-a recâștigat îndată simpatia publicului prin jocul său de scenă desăvârșit.

Am remarcat mai multe elemente promițătoare în frunte cu d-ra Ghina Schaghy, care a dat dovadă de multă grație și talent.

Judecătoria Mixtă Brașov Secția C. F.

No. 3775—1938.

EXTRAS

din

Publicațiune și condiții de licitație.

In cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Națională a României, Sucursala Brașov, contra urmăritilor Gheorghe Priester și soția născ. Gross Ecaterina, Judecătoria Mixtă Brașov, Secția c. f. ordonă licitație execuțională nouă în baza art. 144. 146 și 147, legea de execuție din 1881 și noua lege de execuții asupra imobilului înscris în c. f. a Comunei Hălchiu No. c. f. 493 din circumscripția Judecătoriei Mixte Brașov, No. top. 328 constatător din casa de piatră și curte în extensiune de 140 st. pt., situată în Hălchiu sub No. 178, No. top. 329 constatător din grădină în extensiune de 146 st. pt. și No. top. 330 const. din grădină în extensiune de 183 st. pt., ambele întravilane, toate în valoare de 200.000 lei, iar prețul dela care începe strigarea este de 150.000 lei, cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat în fav. lui Maria Tontsch născ. Krauss, însă cu observarea că dacă pentru acest imobil nu se oferă suma de 447.000 lei, pentru acoperirea tuturor creanțelor anterioare uzufructului, imobilul de mai sus se va vinde fără menținerea acestui uzufruct, aceeași conform art. 163 din Legea de execuție, pentru încasarea creanței de 195.000 lei capital și accesorii.

Fixează termen pentru ține-

rea licitației pe ziua de 19 luna Noembrie, anul 1938, ora 9 a. m. în Brașov, Palatul Justiției, parter, camera No. 12.

In baza art. 150 Legea LX. din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

Imobilul supus licitației nu poate fi vândut cu preț mai mic decât cel de strigare (legea nouă de execuție).

Cei care voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare prealabilă a garanției și să semneze condițiile de licitație (art. 149, 150, 170 din Legea LX 1881, art. 21 XLI, 1908).

Brașov, la 1 August 1938.

Judecător-Președinte,
ss. Dobre Vasilescu.

Director de carte fond.,
ss. Ioan Arhip.

Pentru conformitate:
587 ss. Gh. Băleanu. 1—1

șov în locul d-lui Herman Fraetschkes permutat.

Numitul notar public a depus jurământul legiuit inaintea acestui Tribunal, începând activitatea în ziua de 5 Nov. 1938, având biroul în Brașov, Piața Libertății No. 14.

Brașov, 31 Oct. 1938.

Prim-președinte,
M. St. Alexandrescu.

Grefier,
D. Bureța.

535 1—1

Nr. 4301—1938.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 4.877—1936 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Toma Eitven repr. prin avocatul Dr. Gheorghe Balcăș adv. Brașov, pentru încasarea creanței de 353 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Nov. 1938, orele 12 a. m. la fața locului în Codlea Nr. 153 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară una mașină de cusut „Singer”, 2 dulapuri ș. a. în valoare de 11650 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 27 Sept. 1938.

582 1—1 portărel

Primăria comunei Cernatu județul Brașov

Nr. 1415/938.

Ef. com. de pășuni.

Publicațiune

In localul primăriei Cernatu se va ține licitație publică cu oferte închise în ziua de 9 Noemvrie 1938, ora 10 a. m., pentru procurarea cantității de 3.000 kgr. ovăz, 12.000 kgr. fân și 15.000 kgr. paie, necesare producătorilor comunali.

Garanție provizorie 3.000 lei, în numerar sau efecte de Stat.

Condițiunile se pot vedea la primărie în orele de serviciu.

Cernatu, la 20 Oct. 1938.

588 1—1 Eforia de pășuni

Grădinar pentru angajare permanentă caută Uzinele „Astra” Brașov-Honterus. Ofertanții să se prezinte cu acte.

587 1—1

Aparate de Radio

de prima calitate, fără obligația de a cumpăra, proba la locuință

HORNYPHON

LOEWE, STANDARD, PHILIPS, ORION

Rate lunare convenabile

BRAUN

Str. N. Titulescu Nr. 1
Palatul Scherg. Tel. 8-86
583 1—0

ROMANIA

Primpreședintele Tribunalului Brașov.

Pres. IV. B. 22—1938.

Publicațiune

Tribunalul Brașov aduce la cunoștința generală că Ministerul de Justiție prin deciziunea cu No. 77250 din 13 August 1938, a numit pe d-l Gheorghe Dramba consilier onorar al Inaltei Curți de Casație și Justiție, ca notar public în Bra-

Declarațiile d-lui ministru E. Titeanu la (congresul presei de provincie)

Cu ocazia congresului Federației presei din provincie, ținut Duminecă la Sibiu, d-l Eugen Titeanu, ministrul propagandei și presei a făcut importante declarații asupra rolului presei și în special a celei din provincie. Adânc cunoscător al nevoilor presei d-sa a vorbit ca ziarit pătruns de neazurire și criza vieții gazetărești și ca ministru încălzit de intenția de a îndruma și așeza presa la locul ce i se cuvine.

D-l ministru Titeanu a arătat cum înțelege să-și facă datoria în fața problemelor vitale de azi ale presei, pentru ca aceasta să poată figura la loc de cinste în vitrina universală a presei. A adus apoi omagii presei minoritare, care în ultima vreme

me a înțeles să se încadreze în ritmul nouilor chemări și adresându-se celor de față și-a încheiat astfel cuvântarea:

Când se pășea la o nouă organizare de stat, când corporațiile — și în primul rând a noastră — sunt chemate să formeze o armătură nouă de promovare și de desăvârșire, în adevăr înțeleg că în fruntea d-vs., alături de d-vs., prin d-vs. și pentru d-vs., să duc o luptă de fiecare zi, o luptă neînteruptă, tenace, entuziastă, pentru a salvarda presa, al cărei mandat sunt astăzi, ca și ieri.

D-l ministru Titeanu și-a meritat pe de a întregul aplauzurile și ovațiile cu care a fost des întrerupt de către congresiștii.

locuitorilor 46.802; maghiari 14.562.

Plasa Salonta numărul locuitorilor 29.811; maghiari 7.447. Plasa Centrala (Oradea) numărul locuitorilor 49.538; maghiari 20.291.

Plasa Salard numărul locuitorilor 22.477; maghiari 12.532. Plasa Săcuieni numărul locuitorilor 23.182; maghiari 17.618.

Plasa Valea lui Mihai numărul locuitorilor 31.487; maghiari 18.887.

Plasa Careii Mari numărul locuitorilor 37.367; maghiari 9.519.

Plasa Satu Mare numărul locuitorilor 40.860; maghiari 19 mii 887.

Total numărul locuitorilor 376.666; maghiari 142.720.

În aceste zece plăși se găsesc 142.720 maghiari, alături de 233.946 nemaghiari. Maghiarii formează majoritatea populației numai în plășile Salard, Săcuieni și Valea lui Mihai, fiind ei în aceste trei plăși în număr de 49.037 din totalul de 77.146 locuitori.

Aceasta este realitatea în cifre, care nu justifică nici optimismul de afară, nici defetismul dinăuntru. Mai ales defetștilor noștri trebuie să le înțelegem în cap odată pentru totdeauna, că Ardealul nu are teritorii nici de dăruit nici de pierdut și nici de făcut schimb. Cei din afară trebuie să nu uite, că Ardealul a făcut odată un plebiscit la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia. Sașii l-au organizat la începutul anului 1919 la Mediaș, iar șvabii în vara aceluiași an la Timișoara. Ori, aceștia împreună prezintă 3.751.722 locuitori din totalul de 5.529.477, adică 68 la sută. De aceea pentru noi problema este închisă definitiv și pentru totdeauna.

Observator.

Structura etnică a României

Acum când se aruncă din nou în balanța diplomatică principiul autodeterminării popoarelor și pe baza lui se fac noi determinări teritoriale, nu va fi fără interes să arătăm, care este din punctul de vedere etnic situația României.

După datele recensământului dela sfârșitul anului 1930, când s-a lăsat fiecărui individ libertatea de a-și fixa el grupul etnic căruia îi aparține, România avea 18.057.028 locuitori, repartizați din punctul de vedere al apartenenței etnice astfel:

Români	12.981.324	71,9%
Maghiari	1.425.507	7,9
Germani	745.421	4,1
Evrei	728.115	4,0
Ruteni	582.115	3,2
Ruși	405.150	2,3
Bulgari	366.384	2,0
Turci	154.772	0,9
Țigani	262.501	1,5
Găgăuți	105.750	0,6
Sârbi, Croați	51.062	0,3
Polonezi	48.310	0,3
Alții (Greci, Armeni, Albanezi etc.)	196.617	1,0

Din cifrele de mai sus rezultă, că pe când România singuri formează 71,9 la sută din populația țării, toate cele aproape 20 de neamuri conlocuitoare împreună abia formează 28,1 la sută și prin urmare nici toate laolaltă, și cu atât mai puțin fiecare în parte, nu pot altera caracterul național românesc al Statului și nici nu pot face discutabilă stăpânirea elementului românesc, care, el, formează și el susține și țara.

În timpul din urmă și sub impresiunea întâmplărilor din alte țări, se găsesc visători îndrăzneți în afară și defetști, pe cărți dacă nu ar fi inconștienți, i-am numi criminali, înăuntrul, cari se gândesc la posibilitatea punerii în discuție a Ardealului. Ne vom ocupa deci mai mult de această provincie.

Transilvania — sub această numire înțelegem întreg teritoriul de dincolo de munți — avea, la sfârșitul anului 1930, 5.529.477 locuitori repartizați astfel:

Români	3.270.880
Maghiari	1.353.276
Germani	543.276
Evrei	178.699
Țigani	190.156
Slovaci	46.776
Sârbi, Croați	43.342
Ruteni	29.607
Alții	17.899

Se găsesc deci, în provincia de peste munți 4.176.201 nemaghiari față de 1.353.276 maghiari.

Situația județelor de frontieră se prezintă astfel:

Arad; numărul locuitorilor 423.649; maghiari 82.239.

Bihor; numărul locuitorilor 510.318; maghiari 152.942.

Sălaj; numărul locuitorilor 343.347; maghiari 107.662.

Satu mare numărul locuitorilor 294.875; maghiari 74.191. Total numărul locuitorilor 1 milion 502.189; maghiari 417.034.

În cele patru județe mărginașe cu Ungaria avem deci, față de 417.034 maghiari, 1 milion 85.115 nemaghiari.

Dar să mergem mai departe și să vedem, cum se prezintă plășile dealungul frontierei:

Plasa Pecica numărul locuitorilor 47.735; maghiari 14.952.

Plasa Aradul Nou numărul locuitorilor 47.407; maghiari 7.025.

Plasa Chișreiu-Criș numărul

INFORMAȚIUNI

Alegerea Episcopului de Maramureș. În sala de ședințe a Adunării deputaților s'a făcut ieri alegerea primului episcop al eparhiei nou înființate a Maramureșului.

A fost proclamat ales P. S'S. Arhiepiscopul Dr. Vasile Stan de Rășinari, vicarul și Mitropoliei Ardealului și Banatului, care a întrunit majoritatea absolută, adică 69 de voturi.

Marelui incendiu din Marșilia, care a prefăcut în cenuse alaltaeri marele magazin „Nouvelles Galleries” au căzut victime 70 morți și numeroși răniți fără urmă. Pagubele se urcă la 650 milioane franci.

Societatea Analelor reîncepe Miercuri 2 Noembrie 1938, ca în toți anii din Septembrie 1922 încoace, Miercurile sale de causerii, conversații despre literatura franceză, artă și mici conferințe. Ele au loc, ca în cei din urmă 3 ani, în cancelaria elegantă și ospitalieră a liceului de fete Principesa Elena, Bd Ferdinand, orele 5^{1/2}—7^{1/2} p. m. „Les Annales”, „Le mois” și altele stau la dispoziția publicului. Cărți se pot împrumuta acasă gratuit.

Sunt invitate toate doamnele, domnișoarele și toți domnii cari se interesează de limba și literatura franceză și doresc exerciții și conversații în această limbă.

Mulțumim și cu această ocazie din tot sufletul d-nei director Natala Popescu pentru găzduire.

Cursurile de limbă și gramatică franceză vor reîncepe și se vor anunța în curând. **Comitetul.**

Inspectarea și clasarea vehiculelor. În conformitate cu regulamentul asupra legii rechizițiilor și cu instrucțiunile Marelui Stat Major, în luna aceasta se face inspectarea și clasarea vehiculelor cu tracțiune mecanică din orașul și județul Brașov și inspectarea și clasarea rechizițiilor de animale, vehicule, harașament și biciclete.

Modul de funcționare și itinerariul Comisiunilor de inspectare și clasare se pot vedea la locul de afișaj al publicațiilor oficiale.

Aviz. Potrivit comunicatului Nr. 5 din 14 Octevrie 1938 ai Corpului 5 Armată, se lasă libere în comerț toate materialele prime aflate în depozite și fabrici inclusiv pieile inventariate conform Jurnalului Consiliului de Miniștrii din 15 Septembrie 1938.

Anunț. Se aduce la cunoștința specialiștilor tâmplari și zidari că la Administrația Financiară de Incasări și Plăți Brașov, sunt de efectuat diferite lucrări de zidărie și tâmplărie, cari trebuiesc executate foarte urgent.

Rugăm pe specialiștii a se prezenta până la 5 Noembrie dimineața la orele 8, în cabinetul Administratorului Financiar, pentru oferte și devize. Administrator Financiar Brașov, **Fl. Crișan.**

Se caută pentru o fabrică un comandant de pompieri experimentat. Amatorii vor depune oferte, cu pretențiuni, la ziar sub „Comandant”. 584 1—2

VIAȚA REGIONALĂ

„Astăzi,” odată cu descentralizarea administrativă, odată cu crearea ținuturilor, accentul cade pe viața regională „care nu este tot una cu viața regionalistă” — spune d. Eugen Titeanu, subsecretarul de stat al Presei și Propagandei, la al 7-lea Congres al Federației Naționale a presei de provincie ținut Duminecă la Sibiu.

Afirmarea acestei deosebiri între viața regională și regionalism, a găsit o vie aprobare din partea congresiștilor, aprobare pe care au manifestat-o prin îndelungi aplauze.

„Viața regionalistă disociază,” — spune mai departe d. Eugen Titeanu în discursul d-sale — viața regională exaltă; viața regionalistă dizolvă, viața regională promovează. Prin exploatarea tuturor forțelor de gândire, de producție și de creațiune locală, pe toate planurile administrative, politice sau spirituale, se îmbogățește patrimoniul comun, se smâlcuiesc prin caracteristici diverse, bogăția și frumusețea tabloului național integral.”

Acest principiu adoptat în conducerea țării către dezvoltarea ei firească, învederează importantul rol pe care-l are presa din provincie, presa din „zona natală,” presa cea mai apropiată de ecourile acestor zone, de nevoi, de aspirații și caracteristicile locale.

De aci, atenția pe care guvernul o dă tuturor problemelor în legătură cu presa din provincie, probleme pe care d. subsecretar de stat Titeanu le-a analizat personal, la acest congres. Presa din provincie și-a înțeles de altfel perfect misiunea ei în noua așezare a țării, și s'a integrat cu convingere, în această concepție de ridicare, în ce privește administrația, prin descentralizare și crearea ținuturilor.

„Crainic al nouilor chemări de Stat,” presa din provincie a primit din partea d-lui Eugen Titeanu, reprezentantul guvernului la Congresul ei, un omagiu, pe care atât conducătorii Statului, cât și opinia publică, îl socotesc pe deplin meritat.

De vânzare. româniizare!

Nu-i mult, decând unele ziare trămbășau pe câte patru coloane, că o mare operă de Româniizare se înfăptuiește în orașul nostru. Cu detalii și serenade, se întreceau informatorii să „tămăie” pe conducătorii respectivi și să le... întrezărească merite excepționale în domeniul Româniizării, prin improprietărire. Am crezut cu toții, că i adevărat. Cine oare, cu suflet de adevărat român, nu se poate bucura, când aude că în sfârșit, se deschid largi perspective unei reale româniizării?

Faceți acum o plimbare pe strada Sf. Petru. Unde era sortit locul unei școli românești, cu grădinița de copii respectivă și cu grădinița de recreație în jur (vezi „păcătoșii” din timpul politicianismului, tot nu erau peste tot chiar mari dușmani ai școlii românești!), acum stau câteva tăblițe de lemn cu inscripția: **de vânzare.**

M'am întrebat uluit: cum se poate, să fie de vânzare loc, din locul școlii? Trebuie să fie o greșală!

„Nu, colega!” îmi spune un dascăl. „Aici au fost de curând improprietărită câțiva Români. S'a micșorat locul școlilor, ca să se facă improprietării! Credeam că ai și d-ta loc, în calitate de dascăl și, de voluntar

de război! Era nimerit să fie aci! Era și interesul școlii și al țării, să nu stai cu chirie în Schei și să vii aci, la școală!” „Bine, bine, frate!” zic eu! „Bine că s'au improprietărit!” Eu n'am cerut, că nu-mi putea trece prin gând să se fărâmițeze locul a două școli! Dar, ce-i cu tăblița asta: **de vânzare.**

„Ce să fie? Unul care a fost improprietărit, vinde locul de casă!”

„A! vaszică, în cazul de față, improprietărirea a fost un simplu pretext! Româniizarea a fost dar o vorbă goală! Cel improprietărit are, probabil, altceva în vedere! O să vedem înălțându-se iarăș case de-ale altora cum am mai văzut, pe locurile ce au fost date altor Români pentru a-și construi case! Și acestea, în jurul unor școli românești strânse la minimum, fără grădini, fără plantații, fără aer!”

Nu vede nimeni această stare? Ne lasă pe noi s'o vedem și s'o „rezolvăm”, în conformitate cu imperativul național și cu legile în vigoare — Nu ia nimeni măsuri? N'avem destule legi, cari să oblige pe cei în drept, să ia măsurile dictate de imperjurări? Sau, n'are nimeni vreme pentru așa ceva?

Ioan C. Dogaru

Advocatul

+ Nicolae Garoiu

Acest distins reprezentant al intelectualilor români din Brașov, care a făcut parte din grupul celor mai aleși și vrednice personalități din comuna Zărnești, a trecut la cele eterne în vârstă de 94 de ani.

Întreaga sa viață a fost un exemplu de activitate neobosită, de care s'a ocupat până la această vârstă înaintată, consacrandu-se apărării drepturilor juridice, unde era apreciat.

Prin caracterul său și firea sa blândă, fiind bun, devotat, resemnat și milostiv, din vreme a luat hotărârea a face donații diferitelor societăți ale femeilor române; astfel a fost cel dintâiu care a dăruit Reuniunii Femeilor române din Brașov suma de 20.000 Lei, ca ajutor pentru a începe clădirea de complectare a scoalei profesionale, — tot asemenea a dăruit și altor societăți ajutoarele necesare.

Studiile ce le-a făcut la Sibiu, le-a aplicat spre binele po-

porului, atât satului său natal, precum și celorlalte comune unde a fost numit de guvern ca activ îndrumător al poporului nostru, luând parte și la marile întruniri române din Sibiu.

Prin căsătoria sa a fost gloriile distinsului Mitropolit Mețian, iar uncul său fiu avocatul Dr. Ioan Garoiu reprezentând continuitatea părintelui său ca vrednic urmaș.

La dorința defunctului a fost înmormântat în comuna sa natală Zărnești, unde se odihnește alături de scumpa sa soție Maria nasc. Mețian, care a închis ochii cu mulți ani înainte.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Maria Baiulescu.

De vânzare una mașină de copiat acte marca „Rodertal” în stare bună. Informațiuni la Administrația ziarului.

Cești și răspândiți „GAZETA TRANSILVANIEI”